

PM 2004: RIII (Dnr 319-2444/2002)

Kontroll av säkerheten vid lekplatser

Skrivelse av Anders Broberg (kd)

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Skrivelsen av Anders Broberg (kd) anses besvarad med vad som anförts i denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Roger Mogert anför följande.

Bakgrund

Anders Broberg (kd) har i skrivelse den 20 augusti 2002 till kommunstyrelsen, se *bilaga*, tagit upp problemet med att många av stadens lekplatser inte uppfyller de säkerhetskrav som enligt europanormen ställs på lekredskap som finns på lekplatser. Därför föreslås en redovisning av hur säkerhetskraven uppfylls på de lekplatser som staden och stadens bostadsbolag ansvarar för samt hur ofta kontroller görs. Förutom regelbundna kontroller föreslås i skrivelsen att även varje lekplats som kontrollerats förses med en skylt som dels anger att säkerhetskraven uppfyllts, dels anger när kontrollen utförts.

I skrivelsen framförs också att många föräldrar känner osäkerhet för hur hundar agerar gentemot små barn. Därför föreslås staden se över möjligheten att förbjuda hundar inom lekplatsområden.

Remisser

Skrivelsen har remitterats till gatu- och fastighetsnämnden, Stockholms Stadshus AB samt till stadsdelsnämnderna i Kista, Norrmalm och Farsta.

Gatu- och fastighetsnämnden påpekar att barnkonventionen slår fast barns rätt till lek och rekreation. I barnens miljö skall finnas utrymme för lek och fritid och den miljön där barn leker skall vara säker och utvecklande. I stadens nuvarande budget anges att konventionen skall genomsyra stadens alla verksamheter och att stadens handlingsprogram från 1997 skall revideras.

Den av regeringen 2001 tillsatta Barnsäkerhetsdelegationen presenterade nyligen en rapport "Barns skador i Sverige" (barnskadeatlas 1987-2000). Gatu- och fastighetsnämnden kommer att följa delegationens arbete för att se vilka ytterligare åtgärder som kan vidtas för att den fysiska miljön där barn leker och vistas skall bli så säker som möjligt.

Den europeiska standarden för lekredskaps primära målsättning är att förebygga olyckor. Den är en rekommendation och har ingen retroaktiv verkan. Gatu- och fastighetsnämnden ansvarar för nyanläggning och ombyggnad av lekplatser. Vid nyanläggning liksom vid ombyggnad av lekplatser tas alltid hänsyn till gällande säkerhetsstandard för lekredskap. Innan den nya eller ombyggda lekplatsen får tas i anspråk sker en besiktning av behörig besiktningsman för att säkerställa att kraven i PBL och säkerhetsstandarden uppfylls. Genom kontinuerlig tillsyn och underhåll samt årliga

besiktningar kan stadens lekplatser och lekredskap hålla god säkerhetsstandard även om de inte uppfyller den nya standarden.

Om lekplatserna skall förses med en skylt som talar om när besiktning genomförts och om säkerhetsstandarderna uppfylls måste bedömas av stadsdelsförvaltningarna som har skötselansvaret. Frågan om att se över möjligheten att förbjuda hundar inom lekplatsområden kommer nämnden att aktualisera i samband med kommande framställning om översyn av lokala ordningsföreskrifter för Stockholms stad.

Stockholms Stadshuset AB har skickat ärendet på underremiss till de tre kommunala bostadsbolagen.

Svenska Bostäder skriver i sitt remissvar att sedan EU-normen EN 1176-1177 infördes har alla Svenska Bostäders lekplatser besiktigats enligt den nya normen. Svenska Bostäder har en medarbetare som är en av Swedcert AB:s ca 20 certifierade besiktningsmän av anläggningar för lek och motion i Sverige. Regelbundna kontroller genomförs och den dagliga tillsynen ömbesörjs av husvärdar.

Familjebostäder skriver i sitt remissvar att bolagets samtliga lekplatser inventeras och funktionsbesiktigas en gång per år enligt EU-norm SS-EN 1176-1177 samt säkerhetskontrolleras en gång per månad. Besiktningsprotokoll dateras och förvaras i tre år. All personal som berörs av säkerhetsfrågorna i sitt arbete inom bolaget, har genomgått en endagskurs i barnsäkerhet. På Familjebostäders lekplatser råder hundförbud och förses med ett daterat kontrollmärke i samband med att säkerhetsbesiktning utförs. *Stockholms kommun* skriver i sitt remissvar att bolaget genomför en kontinuerlig upprustning av lekplatser som ligger på bolagets mark. Anläggningarna uppfyller med några få undantag EU-normen. Senast 2004 ska alla lekplatser uppfylla EU:s för övrigt dispositiva regler. Vad gäller tillsynen har Stockholms stad från 2003 skärpt kraven såtillvida att våra parkentreprenörer veckovis ska kontrollera säkerheten på lekplatserna. Varje kontroll ska signeras på dagboksblad som därefter översänds till bolaget för granskning. Stockholms stad tror emellertid att skyltning i enlighet med vad som föreslås i skrivelsen snarare skulle invagga användarna i en falsk trygghet och att de därför skulle minska sin uppmärksamhet på eventuella missförhållanden.

Norrmalmns stadsdelsnämnd är mycket tveksam till förslaget om skyltar men ser positivt på att staden ser möjligheten att införa hundförbud på stadens lekplatser.

Kista stadsdelsnämnd har elva olika lekplatser inom det geografiska område som förvaltningen har besiktningsansvar för. Några av dessa lekplatser är kopplade till dagliga verksamheter för barn och ungdomar som drivs på entreprenad. Samtliga dessa lekplatser inspekteras en gång per år enligt ett noggrant utformat besiktningsprotokoll baserat på svensk standard. De förbättringsområden som inspektionen pekar på åtgärdas sedan av förvaltningen. Lekplatserna är anlagda långt före tillkomsten av Europastandarden men anpassas vid om- och tillbyggnation. Övriga lekplatser, så som förskolegårdar och skolgårdar ansvarar respektive fastighetsägare för.

Farsta stadsdelsnämnd påpekar att 1999 anpassades svensk standard till den nya EU-normen för lekplatser. Genom att svensk standard ändrades avviker nästan alla lekplatser inom Farsta från den nya standarden i mer eller mindre omfattning. Att anpassa alla lekplatser på grund av en administrativ förändring är orimligt dyrt och dessutom inte nödvändigt. Vid ombyggnad eller vid utbyte av lekutrustning bör standarden i möjligaste mån efterlevas. Då kontroll av lekplatserna utförs ofta blir det svårt att skylta om när senaste kontroll utfördes. Eftersom hundar på lekplatser upplevs som ett problem hos många är det rimligt att undersöka om ett generellt hundförbud på lekplatser går att genomföra.

Mina synpunkter

FN:s barnkonventionen om barns rätt till lek och rekreation ska genomsyra stadens alla verksamheter. I barnens miljö ska det finnas utrymme för lek i en säker och utvecklande miljö. Därför läggs stor vikt vid att följa utvecklingen vad gäller både nya lekredskap och pedagogik i samband med att lekplatser nyanläggs eller upprustas. Lekplatserna ska också utformas så att de så långt som möjligt är tillgängliga för funktionshindrade barn samt att investeringar fördelas på ett rättvist sätt.

Sedan reglerna, för fem år sedan, anpassades till den nya EU-normen uppfyller alla stadens nyanlagda och upprustade lekplatser denna standard. Befintliga lekplatser ändras också successivt för att uppfylla EU-normen. Standarden är emellertid en rekommendation och det finns alltså inget krav på att lekplatser som inte uppfyller den nya standarden måste byggas om eller stängas. Att på en gång bygga om stadens samtliga lekplatser enligt EU-normerna skulle vara orimligt dyrt. Detta särskilt med tanke på att lekplatserna redan tidigare har en hög säkerhet. Stockholm har sedan länge prioriterat barns säkerhet högt och enbart det faktum att vissa lekplatser inte uppfyller EU-standard innebär inte att de är farliga.

Kontroll av lekplatserna sker idag på ett tillfredställande sätt utifrån de direktiv som finns. Jag anser att det bör vara upp till varje stadsdelsnämnd/bolag att avgöra om skyltar ska sättas upp som talar om när besiktning har skett. Detta eftersom det är de som har underhållsansvaret.

Även om barnsäkerhetsarbetet fungerar förhållandevis väl i Stockholm så kan givetvis mer göras och ambitionen bör höjas ytterligare när det gäller att minska skadorna. Jag delar gatu- och fastighetsnämndens åsikt att en av de viktigaste frågorna är att på nationell nivå få till stånd en samlad lagstiftning samt ett samlat myndighetsansvar för barns rätt till en stimulerande, trygg och säker uppväxtmiljö. Gatu- och fastighetsnämnden ska därför följa utvecklingen för att se vilka ytterligare åtgärder som kan vidtas för att den fysiska miljö där barn leker skall bli så säker som möjligt.

Frågan om hundförbud på lekplatser kommer att aktualiseras i samband med gatu- och fastighetsnämndens översyn av de lokala ordningsföreskrifterna för Stockholms stad.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslår jag att kommunstyrelsen beslutar följande

Skrivelsen av Anders Broberg (kd) anses besvarad med vad som anförts i denna promemoria.

Stockholm den 1 september 2004

ROGER MOGERT

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Sten Nordin* (m) och *Jan Björklund* (fp) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

föreslå kommunfullmäktige besluta ge stadsdelsnämnderna i uppdrag att utforma informationsskyltar i enlighet med vad som anförts nedan.

Det bör vid varje lekplats finnas en informationsskylt med vem som är ansvarig för lekplatsen och ett telefonnummer dit man kan ringa vid behov. På en sådan informationsskylt kan det även stå när lekplatsen senast inspekterades.

ÄRENDET

Anders Broberg (kd) har i en skrivelse den 20 augusti 2002 till kommunstyrelsen, se bilaga, tagit upp problem med att det är många av stadens lekplatser som inte uppfyller de säkerhetskrav som enligt europanormen ställs på lekredskap som finns på lekplatser. Därför föreslås en redovisning av hur säkerhetskraven uppfylls på de lekplatser som staden och stadens bostadsbolag ansvarar för, samt hur ofta kontroller görs. Förutom regelbundna kontroller föreslås i skrivelsen att även varje lekplats som kontrollerats förses med en skylt som dels anger att säkerhetskraven uppfyllts, dels anger när kontrollen utförts.

I skrivelsen påstås också att många föräldrar känner osäkerhet för hur hundar agerar gentemot små barn. Därför föreslås staden se över möjligheten att förbjuda hundar inom lekplatsområden.

REMISSER

Skrivelsen har remitterats till gatu- och fastighetsnämnden, Stockholms Stadshus AB samt till stadsdelsnämnderna i Kista, Norrmalm och Farsta.

Gatu- och fastighetsnämnden beslutade den 17 december 2002 att överlämna och återropa gatu- och fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Gatu- och fastighetskontorets odaterade tjänsteutlåtande har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund

Barnkonventionen och Barnsäkerhetsdelegationen

I FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen), artikel 31, slås barns rätt till lek och rekreation fast. I barnens miljö skall finnas utrymme för lek och fritid och den miljön där barn leker skall vara säker. Barnens rätt till lek och fritid skall även ses i relation till barnkonventionens artikel 6 om rätten till överlevnad och utveckling. Konventionen ställer således förpliktigande krav på att barns miljö skall vara såväl säker som utvecklande. Sverige tillträdde konventionen 1990.

Kommunfullmäktige antog 1997 (utl. 1997:164) ett handlingsprogram gällande barnkonventionen i Stockholms stad. I förslag till budget 2003 för staden och inriktning för 2004 och 2005 anges att konventionen skall genomsyra stadens alla verksamheter och att stadens handlingsprogram från 1997 skall revideras. För att se över frågor om säkerhet och förebyggande av skador i barn och ungdomars utemiljö tillsatte regeringen i oktober 2001 en delegation (Barnsäkerhetsdelegationen). I direktiven angavs att även om barnsäkerhetsarbetet fungerar förhållandevis väl i Sverige så kan mer göras och ambitionen bör höjas ytterligare när det gäller att minska skadorna. T.ex. saknas i dag såväl en samlad lagstiftning som ett samlat myndighetsansvar för barns rätt till en stimulerande, trygg och säker uppväxtmiljö.

Delegationen presenterade i november 2002 en rapport "Barns skador i Sverige" (barnskadeatlas med frekvenser och trender på nationell-, läns- och kommunnivå 1987-2000). Delegationen framhåller att, trots det stora antalet skador som redovisas i rapporten, är Sverige i ett internationellt perspektiv ett föregångsland när det gäller barnsäkerhetsarbetet. Förklaringen anses vara en kombination av en gynnsam ekonomisk och social utveckling samt en medveten satsning på barnsäkerhetsarbetet inom olika samhällssektorer.

Av rapporten framgår att utvecklingen i Stockholm under undersökningsperioden varit mycket gynnsam med avseende på antalet skadefall. Fortfarande finns dock stora brister i den

fysiska miljön sett ur ett barnsäkerhetsperspektiv. Gatu- och fastighetskontoret kommer därför att med intresse följa delegationens arbete för att se vilka ytterligare åtgärder som kan vidtas för att den fysiska miljön där barn leker skall bli så säker som möjligt.

Gällande lagar och myndighetskrav på lekplatser

Plan- och bygglagen (PBL) reglerar utemiljö, byggnader och anläggningar. Där anges bl.a. hur tomter, allmänna platser m.m. som tas i anspråk för bebyggelse ska anordnas och att lekplatser och fasta anordningar på lekplatser skall underhållas så att risken för olycksfall begränsas. Det är alltid ägaren av den mark eller fastighet som lekplatsen ligger på som är ytterst ansvarig för att säkerhetskraven i PBL verkligen följs. I Boverkets byggregler (BBR) finns förutom föreskrifter även allmänna råd avseende lämpligt utförande. I BBR under avsnitt 8, "Säkerhet vid användning" anges att "fasta lekredskap skall anordnas så att risken för personskador begränsas" samt att "underlag till gungor, klätterställningar och dylika redskap bör vara stötdämpande och i övrigt utformat, så att risken för personskador begränsas".

Ny gemensam europeisk säkerhetsstandard

1998 blev arbetet med en gemensam europeisk standard för lekredskap (EN1176-1177) klart. Den gäller sedan 1999 även som svensk standard (SSEN 1176-1177). Standardens primära målsättning är att förebygga olyckor. Den har därför en sträng syn på montering, anvisningar för regelbundna årliga besiktningar, den fortlöpande funktionskontrollen och ett kontinuerligt underhåll av såväl lekredskapen som de stötdämpande underlagen. Standarden är en rekommendation och har ingen retroaktiv verkan. Det föreligger alltså inget krav på att lekplatser som inte uppfyller den nya standarden måste byggas om eller stängas.

Svenska kommunförbundet har tagit fram en handbok för att öka kunskapen och medvetenheten om säkerhetsproblematiken och de vanligaste felen på lekplatser. Handboken har tagits fram med utgångspunkt från ett såväl funktionellt som säkerhetsmässigt tänkande och är baserad på nu gällande standard för säkerhet på lekplatser. Staden har medverkat i framtagandet av handboken genom den styrgrupp som varit knuten till arbetet. Handboken är en viktigt referens för att göra stadens lekplatser säkrare.

Kontorets förslag/synpunkter

Ansvar för skötsel och underhåll av stadens lekplatser och lekredskap åvilar stadsdelsförvaltningarna. Gatu- och fastighetskontorets ansvarar som förvaltare av stadens mark för nyanläggning och ombyggnad/upprustning av lekplatser. Gatu- och fastighetskontoret ansvarar dock för skötsel och underhåll av lekredskap på de barnstugefastigheter som kontoret äger. Vid nyanläggning liksom vid ombyggnad av lekplatser tas alltid hänsyn till gällande säkerhetsstandard för lekredskap. Innan den nya eller ombyggda lekplatsen får tas i anspråk sker en besiktning av behörig besiktningsman för att säkerställa att kraven i PBL och säkerhetsstandarderna uppfylls. Vid nyanläggning och ombyggnad tillämpas även det särskilda program för handikappanpassning av lekplatser "Lekplats för alla" som kontoret tagit fram. Även Barnkonventionens krav på en säker och utvecklande utemiljö utgör en viktig grund vid utformning av stadens lekplatser.

För lekredskap på barnstugemark har särskilda underhålls- och åtgärdsplaner tagits fram. Protokollerade besiktningar av lekredskapen sker en gång per år av behörig besiktningsman. Kontinuerlig tillsyn sker genom kontorets driftpersonal. Fel och brister på lekredskap och stötdämpande underlag rapporteras även via barnomsorgspersonalen. Fel och brister som kan förorsaka skador och olyckor åtgärdas omedelbart.

Det bör framhållas att standarden är en rekommendation och har ingen retroaktiv verkan. Standarden innebär alltså inte att lekplatser och lekredskap som idag inte är anpassade efter den nya standarden omedelbart måste byggas om eller stängas. Genom kontinuerlig tillsyn och underhåll samt årliga besiktningar har stadens lekplatser och lekredskap god säkerhetsstandard även om inte alla uppfyller den nya standarden. Kontorets bedömning är att säkerhetsstandarderna vid stadens lekplatser och rutiner för att upprätthålla och förbättra den är tillfredsställande och

anpassas efterhand till den nya säkerhetsstandarden. I skrivelsen föreslås att lekplatserna skall förses med en skylt som talar om när besiktning genomförts och om den gemensamma europeiska säkerhetsstandarden uppfylls.

Frågan om skyltning av lekplatser bör, enligt kontorets uppfattning, bedömas av respektive stadsdelsförvaltning utifrån deras drift- och underhållsansvar. Redan idag finns emellertid lekplatser, bl.a. i Älvsjö stadsdelsförvaltning, som försetts med skyltar som talar om vem som är ansvarig för lekplatsen och vart man kan vända sig för att t.ex. anmäla fel och brister.

Skrivelsens förslag om att se över möjligheten att förbjuda hundar inom lekplatsområden kommer kontoret att aktualisera i samband med kommande framställning om översyn av de lokala ordningsföreskrifterna för Stockholms stad.

Stockholms Stadshus AB:s tjänsteutlåtande, daterat 17 december 2002, har i huvudsak följande lydelse.

Skrivelsen har skickats på underremiss till AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholmshem för synpunkter.

Svenska Bostäders skriver i sitt remissvar att det 1999 infördes en ny standard för lekplatser inom EU. Sedan EU-normen EN 1176-1177 infördes har alla Svenska Bostäders lekplatser besiktigats enligt den nya normen. Det har skett med hjälp av externa konsulter, men också genom egen personal. Svenska Bostäder har en medarbetare som är en av Swedcert AB:s ca 20 certifierade besiktningsmän av anläggningar för lek och motion i Sverige.

Regelbundna kontroller genomförs och den dagliga tillsynen sker av våra husvärdar.

Familjebostäder skriver i sitt remissvar att bolaget fastställt och tillämpar följande rutiner och instruktioner gällande bolagets lekplatser.

Bolagets samtliga lekplatser inventeras och funktionsbesiktigas en gång per år samt säkerhetskontrolleras en gång per månad. Funktionsbesiktningen utförs av enligt EU-norm SS-EN 1176-1177. För säkerhetskontrollerna används ett särskilt iordningställt besiktningsunderlag. Besiktningsprotokoll ska dateras och förvaras i tre år. All personal som berörs av säkerhetsfrågorna i sitt arbete inom bolaget, har genomgått endagskurs i barnsäkerhet.

På Familjebostäders lekplatser råder hundförbud och lekplatserna kommer under 2003 att förses med förbudsskylt. Under 2003 kommer lekplatserna också att förses med ett daterat kontrollmärke i samband med säkerhetsbesiktning utförts.

Stockholmshem skriver i sitt remissvar att bolaget genomför en kontinuerlig upprustning av lekplatser som ligger på bolagets mark. Anläggningarna uppfyller med några få undantag idag EU-normen. Senast 2004 ska alla lekplatser leva upp till EU:s för övrigt dispositiva regler.

Vad gäller tillsynen har bolaget från 2003 skärpt kraven så tillvida att våra parkentreprenörer veckovis ska kontrollera säkerheten på lekplatserna. Varje kontroll ska signeras på dagboksblad som därefter översänds till bolaget för granskning. På detta sätt anser vi att säkerheten på våra lekplatser lever upp till högt ställda säkerhetskrav.

Vi tror emellertid att skyltning i enlighet med vad som föreslås i skrivelsen snarare skulle invägga användarna i en falsk trygghet och att de därför skulle minska sin uppmärksamhet på eventuella missförhållanden. Självklart tar vi därför emot allmänhetens rapporter om vandalisering och andra felaktigheter som uppkommer mellan kontrollerna.

Koncernledningen för Stockholms Stadshus AB har inget att tillägga utöver bostadsbolagens redovisning av säkerhetsrutiner för lekplatserna.

Kista stadsdelsnämnd beslutade 15 maj 2004 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande, daterat 25 maj 2004, har i huvudsak följande lydelse.

Inom Kista stadsdelsnämnd finns elva olika lekplatser som förvaltningen har besiktningsansvar för. Några av dessa lekplatser är kopplade till dagliga verksamheter för barn och ungdomar som drivs på entreprenad. Samtliga dessa lekplatser inspekteras en gång per år enligt ett noggrant utformat besiktningsprotokoll baserat på svensk standard. De förbättringsområden som inspektionen pekar på åtgärdas sedan av förvaltningen. Lekplatserna är anlagda långt före tillkomsten av Europeanormen men anpassas vid om- och tillbyggnation. Övriga lekområden så som förskolegårdar och skolgårdar ansvarar respektive fastighetsägare för.

Norrmalms stadsdelsnämnd beslutade 12 december 2002 att besvara remissen med Norrmalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande.

Särskilt uttalande anmälades av *Gunnar Ragnå m.fl. (m)*, *Håkan Tenelius (fp)*, *Anders Broberg (kd)* och med stöd av *Thomas Fürth (sp)*. Uttalandet har följande lydelse.

Det är väldigt bra att förvaltningen regelbundet kontrollerar säkerheten vid lekplatserna. Ett problem är att det finns lekplatser som inte förvaltningen ansvarar för, men som av allmänheten uppfattas som offentliga lekplatser. Det skulle därför vara bra med skyltning så att det framgår att när lekplatsen kontrolleras, vem som är ansvarig, och vart man kan vända sig om något har hänt.

Allt för många hundägare verkar vara omedvetna om det kopplingstvång som råder i staden. Framför allt i parkerna släpps hundar ofta lösa vilket oroar många människor, däribland småbarnsföräldrar. Att införa hundförbud inom lekplatsområden är något som hundägare borde ha lättare att acceptera och förstå. Förvaltningen bör därför överväga, exempelvis i samarbete med andra föreningar och intressenter, att informera hundägare om de regler för hundhållning som gäller. Ett sådant arbete har med framgång bedrivits i Solna.

Norrmalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande, daterat 25 november 2002, har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens synpunkter

Vad gäller säkerhetskrav på lekredskap finns en antagen EU-standard med rekommendationer på hur lekredskap bör utformas för att uppfylla kraven på säkerhet. Det finns däremot inga EU-direktiv vad gäller lekplatser d.v.s. inga bindande säkerhetskrav på lekredskap. Sverige har däremot antagit en standard, SS-EN 1176, 1177, vilken i sin tur bygger på nu gällande EU-standard. Därlekplatser som finns inom stadsdelen Norrmalm besiktigas en gång per år. Besiktningen utförs av en utomstående konsult och protokoll upprättas efter genomförd besiktning. Av protokollet framgår vilka skador / brister som behöver åtgärdas omgående och vilka skador / brister som inte fordrar omedelbara åtgärder. Vidare har den entreprenör som svarar för skötseln av stadsdelens parker till uppgift att kontinuerligt kontrollera och rapportera till stadsdelsförvaltningen om skador / brister upptäcks på lekplatserna. Det finns således en god kontroll över stadsdelens lekplatser och de skador / brister som rapporteras åtgärdas så snart det är möjligt. Villgäller Anders Brobergs (kd) förslag om att förse samtliga lekplatser med någon form av skylt som anger när kontroll utförts och att säkerhetskraven uppfyllts är vi från stadsdelsförvaltningens sida mycket tveksamma eftersom det ännu inte finns några bindande krav på utformningen av lekredskap. Även om man så långt det är möjligt söker åtgärda de skador och brister som upptäcks kan situationer tänkas uppstå där omedelbara åtgärder av olika skäl inte kan vidtas. Detta skulle kunna tänkas resultera i att en lekplats måste stängas, vilket i sin tur kan få mycket negativa konsekvenser sett ur brukarperspektiv. I det fall det blir en laglig skyldighet att uppfylla vissa säkerhetskrav är det däremot naturligt att lekplatserna också utrustas med den typ av skyltar Anders Broberg (kd) föreslår. Det är i så fall lämpligt att utforma en för Stockholms stad gemensam skylt.

Vad gäller hundar finns i de allmänna lokala ordningsföreskrifter som gäller för Stockholms stad inget förbud att ta med hundar till lekplatser. Däremot finns föreskrifter om att hundar inte får vistas på stadens begravningsplatser och kyrkogårdar. Det är vidare förbjudet att, under

perioden 1 juni till 31 augusti, medföra hund på ett stort antal badplatser. Vidare råder kopplingstvång på offentlig plats utom inom särskilt anordnade hundrastgårdar. I de allmänna ordningsföreskrifterna finns även krav på att plocka bort föroreningar efter hundar på samtliga gångbanor och parkvägar som utgör offentlig plats samt på vissa andra offentliga platser, främst i innerstaden. I samtliga parker inom stadsdelen finns idag skyltar som visar att kopplingstvång gäller och att det är krav på att plocka bort föroreningar efter hundar.

Från stadsdelsförvaltningens sida ser vi positivt på att staden ser över möjligheterna att införa hundförbud på stadens lekplatser. Långt ifrån alla lekplatser är dock inhägnade, vilket gör att det kan vara svårt att avgränsa de områden där det i så fall skulle vara förbjudet att medföra hund.

Bilagor (redovisas ej här)

1. Anders Brobergs (kd) skrivelse till kommunstyrelsen
2. Norrmalms barnchecklista

Farsta stadsdelsnämnd beslutade 16 december 2002 att som svar på remissen överlämna och återropa Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande, daterat 11 november 2002, har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Svensk standard för lekplatser har funnits sedan 1987. I samarbete har medlemsländerna inom EU kommit överens om en gemensam standard för lekplatser, den s.k. EU normen. 1999 anpassades svensk standard till den nya EU normen (SEN 1176-1177). Då nationella undantag förekommer är inte standarden exakt lika i alla medlemsländer. Standarden är inte något direktiv. Medlemsländerna är således inte tvingade att anpassa lekplatserna till standarden. Den nya standarden innehåller både förbättringar och försämringar vid en jämförelse med den tidigare.

Enligt plan och bygglagen skall tomtmark anläggas och underhållas så att "risken för olycksfall begränsas". Standarden är vid anläggning och underhåll ett hjälpmedel för att förebygga olycksfall på lekplatserna.

Inom Farsta stadsdelsområde finns det 33 stycken lekplatser av varierande storlek samt 10 stycken bemannade parklekar. Av dessa är det endast två lekplatser anlagda efter 1999 som helt uppfyller kraven enligt nuvarande svensk standard. Innan svensk standard ändrades 1999 var förhållandet i stort sett omvänt. Att anpassa alla lekplatser på grund av en administrativ förändring är orimligt dyrt och dessutom inte nödvändigt. Vid ombyggnad eller vid utbyte av lekutrustning skall standarden i möjligaste mån efterlevas.

Inom Farsta stadsdelsområde har arbetet med att höja säkerheten på lekplatserna alltid varit en prioriterad fråga. Liknande prioritering har även gjorts inom andra stadsdelar i söderort.

Varje år utförs en protokollförd säkerhetsbesiktning av lekplatserna. Besiktningen resulterar i ett åtgärdsprogram. Efter att åtgärdsprogrammet är genomfört utförs en ny besiktning. Vid säkerhetsbesiktningen noteras underhållsbehov på lång och kort sikt samt avvikelser från svensk standard. Däremellan skall våra entreprenörer utföra kontinuerlig tillsyn av lekplatserna. Att skylta om senaste kontroll kan bli svårt då kontrollen sker ca en gång/v i samband med övrig städning av lekplatsen.

Det råder idag inget generellt förbud mot hundar på lekplatser. Då hundar på lekplatser upplevs som ett problem av många är det rimligt att undersöka om ett generellt hundförbud på lekplatser går att genomföra.

Kontroll av säkerheten vid lekplatser

Enligt uppgifter i media är det många av stadens lekplatser som inte uppfyller de säkerhetskrav som enligt europanormen ställs på lekredskap som finns på lekplatser.

Det behövs därför en redovisning av hur säkerhetskraven uppfylls på de lekplatser som staden och stadens bostadsbolag ansvarar för, samt hur ofta kontroller görs.

Förutom regelbundna kontroller bör även varje lekplats som kontrollerats förse med en skylt som dels anger att säkerhetskraven uppfyllts, dels anger när kontrollen utförts. Liknande system finns idag för hissar.

Många föräldrar känner stor osäkerhet för hur hundar agerar gentemot små barn. Detta skapar en otrygghet vid lekplatsen. Därför bör staden se över möjligheten att förbjuda hundar inom lekplatsområden.

Stockholm 19 augusti 2002

Anders Broberg